

Snegl og jeg har dengang hørt Tale om et Middel, som skal være anvendt med Nytte: at tromle Jorden om Aftenen og Natten, naar det lod sig gjøre, og forklarede mig først senere, hvorledes Nytten for Rugen her tilsigtes. Sneglen er et Natdyr, og opdages saaledes vanskelig om Dagen, hvor den skjuler sig under Jordklumper og smaae Stene, og først efter Solnedgang kommer den frem for at æde; Tromlen knuser den tølkelig, naar den anvendes paa den Tid den er i Activitet.

Der har iaar været hyppig Klager fra Jylland, at Rugen har lidt Skade, og at man endog har maattet pløie om paa nogle Steder. — Jeg gjentager maaskee til Overflodighed, at jeg fornuftigviis ikke kan undervurdere Oldenborrelarvens skadelige Paavirkning i Skovegne, men jeg anseer det for meget vanskeligt — for ikke at sige umuligt — at udrette noget Væsentligt herimod; jeg troer ogsaa, at man for hele Agerbrugets Bedkommende kan være noget beroliget, ved at see tilbage til tidligere Begivenheder, hvor den bedste Hjælp — den naturlige Politjorden — gribernd med i en styrende Haand, naar Nøden kræver det, og at man i alle Tilfælde gaaer for vidt, naar man tillægger Oldenborrelarver Skyld for, hvad der er deres Naturel imod, hvorved Opmærksomheden fra andre Insekters skadelige Paavirkning afledes, og stoffet Forventning indtræffer, som en naturlig Følge af, at Udgangspunktet var urigtigt.

2. Hvoraf lever Oldenborrelarven?

ved Professor Schjødte.

Nogle senere, i nærværende Tidsskrift optagne, Meddelelser indeholde den Angivelse, at Oldenborren lægger sine Æg i den paa Marken faldne Gødning (7 B. 3 S. S. 304), og at dyriske Gødning overhovedet er Larvens kjæreste Næring (7 B. 4 S. S. 372). Disse Angivelser stemme ikke ret vel overeens med hvad der ellers er bekjendt om Oldenborrens

Levemaade. Man har længe vidst, at Hunnen helst søger en løsere Bund til at aflægge sine Æg i, ligejom ogsaa, at Larven i det første Aar, især saalænge den endnu er i sin spæde Alder, langt mindre nærer sig af levende Rødder end af opløste Plantelevninger; men at Hunnen lægger sine Æg i frisk Gjødning og at Larverne fortrinsviis opholde sig i og nære sig af denne, vidste man hidtil Intet om; og at Larven i sit andet og tredie Aar fortrinsviis nærer sig af Rødder, maa ifølge mangfoldige Erfaringer og Larvens til en saadan Levemaade jærlig indrettede Bygning ansees for hævet over enhver Tvivl. Derimod kjender man vistnok en Række af Larver, som leve i og af Gjødning, og som have en saa stor ydre Lighed med Oldenborrelarven, at de ikke kunne skjelnes fra den, med mindre der tages noie Hensyn til visse Kjendemærker, som i sig selv ere skarpe nok, naar man først har gjort sig fortrolig med dem, men tillige saa lidt isøfaldende, at der behøves nogen Veiledning til at blive dem vaer. Det vil derfor kunne bidrage til Sagens nærmere Oplysning at gjøre opmærksom paa disse Kjendemærker, idet de ærede Herrer Meddelere og Andre, som ville deeltage i disse Undersøgelser, derved sættes istand til at undgaae en mulig Forvegling.

Larverne af Oldenborregruppen adskille sig især derved fra de andre Larveformer af Skarabæernes Familie, at deres Lemmer ere indrettede til at grave med. Benenes første Led (nærmest Kroppen) er nemlig stærkt forlænget, de følgende Led derimod korte, og hvert for sig opsvulmede ud mod Enden, og især paa Undersiden besatte med korte og stive Tørne; Kløerne ere kraftige, længere paa de to første Par Been, korte paa det tredie. Fremdeles ere de to haarde, brune Kindbækker, som sees øverst i Munden, stærkt tilspidsede, idet de ende med en lang,akraa, skjærende Rand paa den indvendige Side, saaledes at begge Kindbækker tilsammentagne komme til at ligne en kort, men meget bred og skarp Sag. Trækker man dernæst det følgende Par Munddele, nemlig de smaa og blødere Kjæber, som ligge tæt under de store Kindbækker, ud

til Siden med en stærk Naal, saa vil man finde, at hver enkelt af dem foruden en Roddeel (Hængselet) og en paa den udvendige Side anbragt, kort treleddet Palpe, endnu kun har et indvendigt Stykke (Fligen), og at dette fortil endes med en lille mørkebrun, spids Torn.

Larverne af *Aphodius*-Gruppen derimod, som man hele Sommeren og Efteraaret igjennem kan træffe i Gjødning, have kortere, men især slankere Been, der ligesaa Roden astage jævnt i Tykkelse ud mod Spidsen; Leddene ere altsaa ikke opsvulmede i den nederste Ende, og de have heller ingen Bevæbning af korte Torne paa Undersiden. Rindbakterne ende ikke med en straa Skjærerand, men med to smaa, temmelig stumpe Tænder; og Kjøbernes indvendige Stykke (Fligen) er fløvet paa langs i to Dele, af hvilke hver for sig endes med en lille mørkebrun Torn.

Bed at sammenholde disse Beskrivelser indsees let, at Oldenborrelarverne netop afvige i saadanne Forhold, som kunde sætte dem istand til at grave (nemlig Benenes Form og Bevæbning) og til at overklippe fastere Legemer (nemlig Rindbakternes Sægeform); hvorimod *Aphodius*-Larverne kun ere byggede til at færdes i den blødere Gjødningsmasse og til at nærre sig af denne.

I alle andre Henseender ligne de hinanden næsten fuldstændigt, hvad det ydre Udseende angaaer; men da ingen af *Aphodius*-Larverne opnaaer nogen betydeligere Størrelse, vil man ikke være udsat for at forvegle dem med Larverne af de almindelige store Oldenborrer, undtagen i disses første Leveaar, hvorimod man altid vil komme til at sammenblande dem med Larverne af de mindre Oldenborre-Arter, hvis man ikke tager de angivne Skjelnemærker i Betragtning.

Larverne af de andre Grupper af Skarabæernes Familie have ligeledes den største ydre Lighed med Oldenborrerne. Men da de fleste af dem leve paa saadanne Steder, hvor man i Almindelighed ikke dyrker Planter, ville de ikke let kunne afstedkomme nogen Forvirring. Imidlertid blive dog Larverne

af Slægten *Cetonia* (Guld- eller Rosen-Torbisterne) i Haverne hyppigt tagne for Oldenborrelarver, som de ogsaa meget ligne i Mundens Bygning; de blive næsten ligesaa store, men have et meget mindre Hoved, en bagtil langt tykkere Krop, og kortere Been, som ikke ere indrettede til at grave med. Disse Larver nære sig af Træsmul, og træffes derfor ofte i Mængde i Gødningen omkring Driwbænke, naar den er blandet med gammel Egebarf.
